

Dodatki funkcjonalne w żywieniu ryb

Krystyna Demska-Zakęś¹, Zdzisław Zakęś²

¹Katedra Ichtiologii i Akwakultury, Wydział Bioinżynierii Zwierząt, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

²Zakład Akwakultury, Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie

Rozwój akwakultury determinowany jest wieloma czynnikami. Wśród najbardziej istotnych są: stały dostęp do wysokiej jakości pasz komponowanych dla organizmów wodnych (tzw. akwapasz) i intensyfikacja systemów ich hodowli. Rosnące zapotrzebowanie na akwapasze implikowało m.in. konieczność znalezienia alternatywnych źródeł mączki rybnej i oleju rybnego. Stosowanie zamienników tych komponentów przyczyniać się jednak może do obniżenia wartości odżywczej pasz i wzrostu poziomu substancji antyżywniowych, wpływając negatywnie na wskaźniki hodowlane i status zdrowotny ryb. Z kolei intensyfikacja hodowli, związana ze stosowaniem coraz większych zagęszczeń obsad, zwiększających ryzyko infekcji i występowania nasilonych reakcji stresowych u podchowiwanych organizmów, może również przyczyniać się do zaburzenia dobrostanu i uzyskiwania gorszych efektów hodowlanych. Swego rodzaju panaceum na te problemy wydają się być tzw. funkcjonalne dodatki do pasz. Jest to różnorodna grupa komponentów, mogących spełniać różnorakie cele. Mogą one m.in. poprawiać cechy fizyczne i trwałość pasz, a także zwiększać tolerancję ryb na stres i odporność na choroby. Oprócz korzystnego wpływu na status zdrowotny ryb mogą podnosić strawność i efektywność utylizacji pasz, a także pozytywnie oddziaływać na wskaźniki hodowlane i jakość surowca. W niniejszym opracowaniu zebrano, scharakteryzowano i przedstawiono możliwości zastosowania roślin i dodatków fitogenicznych, drożdży, probiotyków, prebiotyków i synbiotyków, kwasów organicznych, aminokwasów i nukleotydów, enzymów i dekontaminantów jako funkcjonalnych suplementów pasz dla ryb.